

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att. mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

21-09-2020

Høringssvar angående forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Røde Kors takker for muligheden for at afgive høringssvar. Med dette lovforslag foreslås det at ophæve § 3, stk. 2 i lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), således at det vedbliver at være muligt at administrativt frakende en person sit danske statsborgerskab, uden at der stilles krav om, at pågældende skal være dømt ved en domstol i Danmark. Røde Kors gav også høringssvar, da loven om administrativ frakendelse af blev vedtaget.

Røde Kors forholder sig fortsat kritisk til den reelle risiko for de facto manglende domstolsprøvelse ved den administrative fratagelse af statsborgerskab. Det er et brud med retssikkerheden, at en så fundamental rettighed som statsborgerskab kan frakendes administrativt. I den sammenhæng er Røde Kors videre bekymret for, at den foreslåede praksis kan medføre, at borgere kan frakendes statsborgerskab uden at være bekendt med afgørelsen. Denne praksis kan i værste tilfælde medføre, at det kan blive yderst vanskeligt at udøve retten til efterfølgende domstolsprøvelse og dermed muligheden for at få omstødt afgørelsen, såfremt pågældende ikke er bekendt med afgørelsen indenfor den foreslåede korte tidsfrist på fire uger. Det er væsentligt, at der sikres en individuel prøvelse ved domstolene (access to courts). I forlængelse heraf henviser vi til dom afsagt i Storbritanniens Court of Appeals i Begum sagen¹ fra juli 2020. Sagen omhandlede en person, som boede i al-Hol-lejren i Syrien, og som havde fået administrativt frataget sit statsborgerskab. Retten dømte, at ansøger kun kunne have en retfærdig og effektiv appelproces, hvis vedkommende blev tilladt at vende tilbage til Storbritannien, og videre i sagen, at dette hensyn gik forud for sikkerhedshensyn taget i betragtning, at der kan tages foranstaltninger i forhold til at afbøde sikkerhedsbekymringer. Den britiske regering har appelleret sagen til højesteret.

¹ <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2020/07/WP-Begum-Judgment-NCN.pdf>

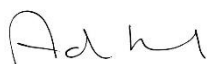
Røde Kors vil ydermere fremhæve, at det er et afgørende princip i den humanitære folkeret, at brud på krigens regler retsforfølges. I tilfælde af at en dansk statsborger har krænket krigens regler, er Danmark forpligtet til at retsforfølge pågældende. Myndighederne bør derfor være opmærksomme på ikke at handle i strid med dette princip i tilfælde af fratagelse af statsborgerskab for borgere, der bør retsforfølges i henhold til folkeretten for krigsforbrydelser, folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krænkelser af grundlæggende menneskerettigheder som fx tortur og umenneskelig behandling.

Derudover er det vigtigt at understrege, at myndige borgere, som lovforslaget er rettet mod, kan have børn med dansk statsborgerskab, der befinder sig sammen med dem i en krigszone. Børnene udgør en særlig sårbar gruppe, og de danske myndigheder bør overfor denne gruppe tage de fornødne initiativer for at bringe dem i sikkerhed uanset eventuelle tiltag i forhold til deres forældre.

Slutteligt vil Røde Kors rette fokus på, at forpligtelsen til at undgå statsløshed ikke bliver mødt, hvis tilbagekaldelse af dansk statsborgerskab resulterer i statsløshed - selv hvis den pågældende person er kvalificeret til at kunne ansøge om statsborgerskab i et andet land. I denne forbindelse mener vi, at de danske myndigheder - inden de tilbagekalder statsborgerskab - bør forsikre sig, at den anden stat, hvor den pågældende borger måtte have statsborgerskab, hverken har tilbagekaldt statsborgerskabet eller har påbegyndt en proces for at tilbagekalde det.

På baggrund af disse bekymringer mener Røde Kors, at en ophævelse af solnedgangsklausulen under alle omstændigheder ikke bør ske, førend der er blevet lavet en dybdegående evaluering af de erfaringer, der er gjort til dato. Dette med henblik på at være sikker på, at Danmark påtager sig sine forpligtelser i forhold til access to courts, opretholdelse af krigens regler og at undgå statsløshed.

Venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær